

Työllisyyden kuntakokeilut kysymyksiä ja vastauksia, viikko 43

Kokeilujen kuntarajaukset

Kysymys:

Mitä lisäarvoa työllisyyskokeilu mahdollisesti toisi pienelle kunnalle? Ymmärsin, että vaikka hakisimme työllisyyskokeiluun, niin X kunta ei välttämättä mahtuisi mukaan.

Vastaus:

Pienille kunnille kokeilu tarjoaa nykyistä laajemman mahdollisuuden kehittää omia työllisyydenhoidon palveluitaan yhteistyössä muiden kokeiluun osallistuvien kuntien ja TE-hallinnon kanssa. Pienten kuntien osalta valtiolta siirtyvät henkilöstöresurssit ja työllisyysmäärärahat voivat kuitenkin jäädä vähäisiksi.

Kysymys:

Haluaisin vielä tarkennuksen asukasmäärään. Jos ELY-alueelta kokeiluun tulee useampi hakemus, riittääkö, että alueen hakemusten yhteinen asukasmäärä on 30 000. Tällöin pieni kunta voisi tehdä oman hakemuksensa, jos ELY-alueella on toinen asukaskriteerit täyttävä hakemus?

Vastaus:

Kuntakokeiluun voi hakea kunta tai useampien kuntien yhteenliittymä, niin että näiden yhteenlaskettu asukasmäärä on minimissään 30 000 henkeä. Alle 30 000 asukkaan kunta ei voi hakea kokeiluun yksinään vaan osana haun kriteerit täyttävää kokeilualuetta. Kuntien yhteisen hankesuunnitelman liitteeksi toimitetaan yhteistyötä koskeva aiesopimus.

Kysymys:

Kokeiluun pääsemisen kriteerinä on asukasluku 30.000 yhden kunnan tai useamman kunnan kokonaisuudeksi. Onko kuntakokeilua mahdollista toteuttaa niin, että asukasluku yhteensä muodostuu useamman kunnan yhteenlaskettuna, mutta voivatko kunnat olla eri maakunnista?

Vastaus:

Kuntakokeiluun voi osallistua saman ELY-keskusalueen sisällä useampi hakukirjeessä esitetyt kriteerit täyttävä kunta yksinään tai yhdessä. ELY-alueista Häme, Kaakkois-Suomi ja Pohjanmaa kattavat useamman kuin yhden maakunnan.

Henkilöstö

Kysymys:

TE-toimiston resurssien fyysinen työskentelypaikka: minkälainen linjaus TE-toimiston siirtyvien resurssien fyysisestä työskentelypaikasta on tulossa?

Vastaus:

Kokeilut tarjoavat mahdollisuuden lisätä lähipalvelun ja kasvokkain annettavan palvelun määrää kokeilukunnissa. Kokeiluissa hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti nykyisiä toimitiloja.

Kysymys:

Millä aikataululla TEM toimittaa suuntaa-antavat laskelmat kuntakokeiluihin siirtyvistä resursseista?

Vastaus:

TEM toimittaa suuntaa-antavia laskemia kokeilukuntiin siirtyvistä henkilötyövuosista ja määrärahoista loka-marraskuun aikana

Kysymys:

Säilyykö kokeilun aikana kunnan palvelukseen siirtyvällä TE-toimistossa virkasuhteessa olevalla e-passi ym. nykyiset henkilöstöedut? Muuttuuko palkkaus mitenkään?

Vastaus:

Valtiolta siirtyy kuntien työnjohdon alle henkilöstöresursseja. Siirtyvän henkilöstön palkkaus noudattaa valtion työehtosopimusta. Henkilöstöedut pysyvät ennallaan.

Kysymys:

Alueellamme toimii sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä. Tuleeko kokeilussa virkailijat kuntakokeiluun palvelusopimuksella vai samoin kuin TE-asiantuntijat?

Perussopimus kuntien ja kuntayhtymän välillä tulisi kuitenkin säilyä kuntakokeilusta huolimatta.

Vastaus:

TEM ei ota kantaa kuntien omiin henkilöstöjärjestelyihin.

Kysymys:

Miten tullaan arvioimaan kohderyhmien ammatinvalinta ja uraohjauksen -resursseja

Vastaus:

Ammatinvalinta ja uraohjauksen -resursseja arvioidaan samassa yhteydessä muiden TE-toimistoilta siirtyvien resurssien kanssa. TE-toimiston puolelle jäävän asiakaskunnan palveluiden saatavuus tullaan varmistamaan.

Kysymys:

Pääsevätkö psykologit mukaan suunnittelemaan avo-palvelun siirtymistä kokeiluihin?

Vastaus:

Kunnat tekevät itsenäisesti päätöksen minkälaisiin palveluihin tai palvelumalleihin kokeiluissa panostetaan. Paikallisesti määritellään, mitä tahoja suunnitteluun osallistetaan.

Asiakkaat ja palvelut**Kysymys:**

Millä aikataululla TEM toimittaa kokeiluihin esitetyt kuntakohtaiset kohderyhmäkuvaukset? Tällä hetkellä kunnilla on tiedossaan ainoastaan kohderyhmään kuuluvien työmarkkinatuen kuntaosuutta saavien henkilöiden lukumäärä.

Vastaus:

Kohderyhmä pitää sisällään kaikki työnhakijat, joilla etuuden maksajana on Kela, eivät siis pelkästään työmarkkinatukea saavia henkilöitä. TEM toimittaa kunnille taulukon tarkentavista kohderyhmärajauksista loka-marraskuun aikana. Tiedontuotantoon liittyvästä tehtävänjaosta sovitaan yhdessä TEM:n, KEHA-keskuksen, ELY-keskuksen ja TE-toimistojen sekä kuntien kanssa.

Kysymys:

Millä tavoin kokeilulakiesitystä kirjattaessa varmistetaan, että kokeiluun valittavien kaupunkien JTYP-lain työvoima- ja yrityspalveluihin rinnastuvat omat palvelut lukeutuvat JTYP-lain tarkoittamina palveluina?

Osa kokeilun synnyttämistä synergiaeduista jää hyödyntämättä, mikäli kaupungin omia työllisyyttä edistäviä palveluita ei rinnasteta lakisääteisiin palveluihin. Kokeilu ei tällöin ymmärtääksemme voisi hyödyntää asiakasohjauksessa omiin palveluihinsa työttömyysturvaan kytkeytyvää velvoittavuutta.

Vastaus:

Hallituksen esitys tulee sisältämään JTYPL:n mukaiset palvelut, joita kuntien omilla palveluilla voidaan täydentää. Kuntien palvelut eivät ole rinnastettavissa JTYPL:n mukaisiin palveluihin.

Kysymys:

Tähän saakka Ohjaamojen ydin on ollut vapaaehtoisuudessa. Tuleeko Ohjaamoissa asioimiseen lisää velvoittavuutta ja sanktiointia kuntakokeilujen myötä? Työllisyyden kuntakokeilussa vastuu nuorten työllisyyden hoidosta siirtyy kunnille ja kunnat kehittävät palveluja nuorille, jotka ovat työttömänä, eikä siinä ole enää vapaaehtoisuuden elementtiä.

Vastaus:

Vapaaehtoisuus ja matala kynnykset ovat osa yhdessä sovittuja Ohjaamo-toiminnan perusteita. Tälläkin hetkellä TE-palveluihin liittyy työttömyysturvainsäädännöstä seuraavia velvoittavia elementtejä ja tästä huolimatta TE-palvelut ovat yksi yleisimmin Ohjaamoissa tarjolla olevista palveluista. Ohjaamo itsessään ei siis ole ollut nuorta velvoittava palvelu, mutta Ohjaamossa on voitu tarjota myös velvoittavia palveluita. Työllisyyden kuntakokeilu mahdollistaa Ohjaamojen osalta toiminnan ja prosessien uudelleentarkastelua siten, että laajaa kannatusta saanut avoimuus ja vapaaehtoisuus yhteensovitetaan velvoittavien palveluiden kanssa.

Kysymys:

Ohjaamossa asioi kaikenlaiset asiakkaat: opiskelijat, eläkkeellä olevat nuoret, osa-aikatyössä olevat nuoret sekä ikäryhmä 13-16 –vuotiaat. Miten varmistetaan se, ettei kunnassa ryhdytä työjohdollisiin toimin rajoittamaan Ohjaamon toimintaa siten, että työn pääpaino siirtyy työttömiin ja muille asiakkaille ei riitä enää aikaa?

Miten yleisesti varmistetaan kuntakokeilussa, että Ohjaamotoiminta voi jatkua entisellään? Miten varmistetaan se, ettei ohjaamotoiminnan perusteita horjuteta kokeilun aikana?

Vastaus:

Sekä kokeilukuntiin kuuluvat, että kuulumattomat Ohjaamot voivat jatkossakin hyödyntää Ohjaamojen tukihankkeiden palveluita. Kaikki Ohjaamot voivat osallistua yhteiskehittämiseen, jossa mm. tehostetaan tiedonkeruuta, kehitetään vaikuttavuuden arviointia ja kehitetään Ohjaamoihin uusia palveluja. Ohjaamoille tarjotaan jatkossakin puitteet vertaisoppimiselle ja parhaiden käytäntöjen jakamiselle. Valtakunnallisesti Ohjaamoihin kohdennettuja toimia ohjaa yhdessä sovitus Ohjaamo-toiminnan perusteet, joten vaikka Ohjaamoilla on erilaisia painopisteitä toiminnassaan, on valtion tuki kohdennettu perusteiden mukaiseen toimintaan.

Kysymys:

Kuuluvatko esim. ansiosidonnaisella päivärahalta olevat maahanmuuttajat siirrettävien joukkoon?

Maahanmuuttaja on voinut asua Suomessa pitkään ja on ollut töissä, mutta jäänyt työttömäksi. Laske-taanko henkilö edelleen maahanmuuttajaksi eli siirretään kokeiluun.

Entä nuoret henkilöt, jotka ovat saaneet Suomen kansalaisuuden esim. suomalaisen peruskoulun käytyään tai todistuksen perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta. Heidän joukossaan on paljon pakolaistaustaisia henkilöitä, jotka ovat erityisen tuen tarpeessa ja ovat tulleet Suomeen vuonna 2015.

Heillä ei ole kaikilla valmiuksia, eikä aina kielitaitoakaan ammatillisiin tai muihin opintoihin.

Maahanmuuttajat, jotka ovat asuneet Suomessa pidempään, mutta eivät ole saaneet kansalaisuutta, koska he eivät ole onnistuneet hankkimaan riittävää kielitaitoa – kuuluvat kokeiluun.

Epäselvää on myös, kuuluuko erityistä ja laaja-alaista tukea tarvitseva, huonolla kielitaidolla varustettu nuori nuorisopalveluihin vai erityispalveluihin.

Jos maahanmuuttajanuori on nuorisopalvelujen asiakkuudessa ja täyttää 30 vuotta, mihin hänet ”siirretään”.

Vastaus:

Maahanmuuttaja-asiakkailta tarkoitetaan kokeilun kohderyhmänä kaikkia työttömänä tai työvoimapa-lveluiden piirissä olevia työnhakijoita, joiden äidinkieli on TE-toimiston URA-rekisterin asiakastietojen

mukaan muu kuin suomi tai ruotsi. Maahanmuuttajien osalta kohderyhmään kuuluvat sekä ansiosidonnaiseen että Kelan työttömyysetuuteen oikeutetut työnhakijat. Myöskään maahanmuuttaja-asiakkaan ikä ei vaikuta kohderyhmän ulkopuolelle jäämiseen.

Kysymys:

Voidaanko kuntakokeilussa lähteä tarveharkinnasta, mihin palveluihin maahanmuuttaja kuuluu? Määriä ja vaikuttavuutta sekä henkilöstöresursseja on vaikea laskea, kun on epäselvää, miten maahanmuuttajien kohdalla tulisi toimia.

Vastaus:

Kuntakokeilut perustuvat tehostettuun palvelumalliin, jossa palvelutarpeen arviointia ja siihen pohjautuva monipuolinen palveluohjaus ovat keskeisessä roolissa.

Kysymys:

Maahanmuuttaja-asiakkaiden kohdalla lukee 8.10.2019 päivätyssä TEM:n hakemusohjeessa ”kaikki maahanmuuttajat”, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueiden TE-toimistossa. Tarvitetaanko työvoimapalveluilla myös valmennusta, työllistettyjä, työkokeilussa olevia, vuorottelupaalla olevia, kuntouttavassa työtoiminnassa ja omaehtoisessa opiskelussa olevia. Moni kotoutuja on mm. omaehtoisessa opiskelussa.

Vastaus:

Asiakskunta koostuu hyvin erilaisessa asemassa olevista maahanmuuttajista, jotka ovat nyt TE-toimistoissa erilaisten palvelujen piirissä. Joukossa on myös henkilöitä, joiden kotoutuminen ei ole tapahtunut kotoajan puitteissa ja heillä on nimetty työntekijä sekä muut asioivat normaalipalveluissa.

Kysymys:

Olemme ymmärtäneet, että kuntakokeilussa asiakas ilmoittautuu ensin TE-toimistossa ja sen jälkeen kohderyhmään kuuluva ohjataan kuntaan, joka tähän kokeiluun on valittu.

Vastaus:

Asiakas ilmoittautuu työttömäksi työnhakijaksi edelleen TE-toimiston Oma-asiointiverkkopalvelun kautta, jonka jälkeen kohderyhmään kuuluvat asiakkaat ohjataan kuntiin TE-toimiston toimesta.

ESR-hankkeet

Kysymys:

Voiko ESR-hankkeita sisällyttää kokeiluun (eli mitä voi ja mitä ei voi tehdä liittyen ESR-hankkeisiin)?

Vastaus:

ESR-hankkeita suositellaan hyödynnettäväksi kuntakokeiluissa asiakkaille tarjottavina palveluina. Näitä hankkeita ei kuitenkaan lasketa kunnan omarahoitusosuuteen.

Kysymys:

Miten ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet (esim. ESR-hankkeet) voivat toimia osana kokeilua? ELY-keskukset tekevät hankintoja, joita TE-toimistot ovat voineet hyödyntää. Onko kokeilun aikana myös kokeiluun lähtevillä kaupungeilla mahdollisuus hyödyntää näitä ELY-keskusten hankintoja?

Vastaus:

ELY-keskukset vastaavat valmennusten ja koulutusten hankinnoista siten, että ne ovat myös kokeilujen käytössä. Palveluhankinnat suunnitellaan yhteistyössä kuntien kanssa. Myös koulutusten ja valmennusten osalta määritellään kokeiluihin osallistuville kunnille määrärahaikiintiöt.

Tietojärjestelmät

Kysymys:

Millä tavoin asiakastietojärjestelmät rakennetaan käytännössä siten, että valtion ja kokeilujen hoitamat työllisyys- ja yrityspalvelutoiminnot palvelevat koko työssäkäyntialueen kohtaanto-ongelman kitkemistä?

Vastaus:

Asiakastietojärjestelmän sisältämiä henkilötietoja voidaan kokeiluissa käyttää ainoastaan asiakaspalvelun järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvissä tehtävissä ja niin, että tietojen käyttöoikeus koskee ainoastaan kunnan asiakkaita ohjattuja henkilöitä. Tiedot avoimiksi ilmoitetuista työpaikoista ovat kaikkien käytössä.

Kysymys:

Miksi KasvuCRM ei siirry kuntien käyttöön? Millä tavoin TEM:n keväällä 2019 toteutetussa YKE-selvityshankkeessa ilmenneitä tarpeita ollaan parhaillaan viemässä eteenpäin? Onko valmisteilla lakiesitystä YKE-selvityshankkeen tavoitteiden eteenpäin viemiseksi? (KASVU-CRM käyttö).

Vastaus:

Yrityspuolen ATV/CRM tiedonkäyttöoikeuksien laajentamisen mahdollisuuksia on selvitetty ns. YKE-hankkeessa (yritystietojen käytön laajentaminen kuntien ja/ tai kunnallisten elinkeinotoimijoiden käyttöön). Asian selvitys on vielä kesken ja se edellyttää yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä -lakiin muutoksia. Toistaiseksi lakimuutoksia ei ole kuntakokeiluihin liittyen valmistelussa.

Kysymyksiä muista teemoista**Kysymys:**

Onko tarkoitus, että tässä kokeilussa yksinomaan kunnat toimivat palvelujen tuottajina vai onko kunnilla oikeus järjestämisvastuunsa puitteissa ostaa työllistymistä edistäviä palveluja myös yrityksiltä tai kolmannen sektorin järjestöiltä?

Vastaus:

ELY-keskukset vastaavat valmennusten ja koulutusten hankinnoista siten, että ne ovat myös kokeilujen käytössä. Palveluhankinnat suunnitellaan yhteistyössä kuntien kanssa. Myös koulutusten ja valmennusten osalta määritellään kokeiluihin osallistuville kunnille määrärahaikiintiöt. Näiden lisäksi kunnat voivat itse hankkia muita täydentäviä palveluita.

Kysymys:

Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyden kuntakokeilu -dokumentaatiossa kohdassa ”Seuranta ja arviointi” kerrotaan alustavista seuranta-kohteista. Lisäksi todetaan, että TEM:ssä laaditaan yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa valtakunnallinen seurantamittaristo.

Miten kuntien edustajat pääsevän mukaan tähän työryhmään? Lisäksi onko mahdollista osallistua yhteisen kokeilun tutkimusperustaisen arviointisuunnitelman laadintaan?

Vastaus:

Arviointisuunnitelma ja seurantamittarit käsitellään työllisyyden edistämisen ministerityöryhmän alatyöryhmässä - työvoimapolitiikan palvelurakenne, jossa on mm. edustus suurimmista kaupungeista ja Kuntaliitosta.

Kysymys:

Onko mahdollista saada sähköpostitse jotain kirjallista materiaalia koskien TEM:n kuntakokeilua. En valitettavasti voi osallistua infotilaisuuteen.

Vastaus:

Työllisyyden kuntakokeilujen infotilaisuus tullaan tallentamaan ja tallenteen voi katsoa myöhemmin tem.fi/tyollisyyskokeilut -sivulta.

Kysymys:

Kokeiluissa kunnat eivät voi tehdä työllistämistukipäätöksiä omaan toimintaan. Entä voiko kunta tehdä työllistämistukipäätöksen kuntakonsernin omalla y-tunnuksella toimivaan organisaatioon kuten kunnan omistamaan yhtiöön tai kunnan perustamaan säätiöön?

Vastaus:

TEM ottaa kantaa asiaan kokeilulainsäädännön valmistelun yhteydessä.

Kysymys:

Mikä on hyvinvointikuntayhtymien rooli kokeilussa. Sekin jäi vielä epäselväksi. 1-

Vastaus:

Sosiaali- ja terveyspalveluita kannustetaan käytettäväksi mahdollisimman laajasti kokeiluissa. TEM ei kuitenkaan ota kantaa miten kunnat rakentavat keskinäisen tai sisäisen yhteistyön.